

Pravila trgovanja

različica 2.5

Ta dokument je del pravil borze, ki jo skupaj upravljajo BSP Energetska Borza d.o.o. in z njo povezane družbe .

Pravila trgovanja so veljavna od 8. junija 2022 in ostanejo v veljavi, dokler niso spremenjena v skladu s pravili borze.

PRAVILA TRGOVANJA
Različica 2.5

Stran je namenoma prazna.

Kazalo

1 Definicije izrazov.....	1
2 Splošne določbe	8
2.1 Produkti	8
2.2 Posli	8
2.3 Ponudbe	9
2.3.1 Upravljanje ponudb.....	9
2.4 Tehnične težave borznega udeleženca	10
3 Avkcijsko trgovanje za dan vnaprej in znotraj dneva	13
3.1 Ponudbe pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in znotraj dneva.....	14
3.2 Izračun cene (algoritmi).....	15
3.3 Trgovalni limiti.....	16
4 Sprotno trgovanje znotraj dneva.....	18
4.1 Ponudbe pri sprotnem trgovanju znotraj dneva	19
4.2 Vrste računov	20
4.3 Trgovalni limiti.....	20
5 OTC kliring	22
5.1 Ponudbe pri OTC kliringu.....	22
5.2 Vrste računov	23
5.3 Trgovalni limiti.....	23

PRAVILA TRGOVANJA
Različica 2.5

Stran je namenoma prazna.

1 Definicije izrazov

- Algoritem .....postopek, ki izračuna cene in sprejete količine v ponudbah pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in avkcijskem trgovanju znotraj dneva.
- Avkcijska seja za dan vnaprej .....obdobje trgovanja pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej.
- Avkcijsko trgovanje za dan vnaprej .....način trgovanja, pri katerem se usklajevanje izvede samo v fazi izračuna cene.
- Avkcijska seja znotraj dneva ..... obdobje trgovanja pri avkcijskem trgovanju znotraj dneva.
- Avkcijsko trgovanje znotraj dneva .....način trgovanja, pri katerem se usklajevanje izvede samo v fazi izračuna cene, ki se lahko ponovi večkrat za posamezni dobavni dan, skladno z Definicijo trga.
- Borza .....vsi trgi, ki jih upravlja družba BSP.
- Borzni član .....neodvisni borzni udeleženeec.
- Borzni organ .....organ, ki mu je v Pravilih dodeljena posebna funkcija.
- Borzni trgovec .....uslužbenec borznega udeleženca, ki ga imenuje borzni član in ga družba BSP sprejme kot borznega trgovca za največ enega borznega člana in za poljubno število pridruženih članov borznega člana, ki je pooblaščen za sodelovanje v trgovanju na posameznih trgih v imenu borznega udeleženca.
- Borzni udeleženeec .....borzni član ali pridruženi član.
- BSP .....družba BSP Energetska Borza d.o.o. z registriranim sedežem v Ljubljani, Slovenija, ki upravlja borzo ter zadevne trgovalne aplikacije in aplikacije za kliring v skladu s Pravili.
- Cenik .....dokument, v katerem je naveden seznam cen za storitve družbe BSP v skladu s Splošnimi pravili.

PRAVILA TRGOVANJA

Različica 2.5

Dan dobave ali dan storitvedan, ko so sklenjeni posli fizično izpolnjeni.

Definicija produktov .....dokument, ki določa produkte, s katerimi se trguje na borzi v skladu s Splošnimi pravili.

Domena za fizično poravnavo.....uradni register pravic in obveznosti tržnih udeležencev v zvezi s fizično dobavo bodisi zadevne energije ali povezanih produktov, kjer se fizična dobava izvede z registracijo poslov, sklenjenih na trgu.

Enotno spajanje trgov znotraj dneva.....stalen postopek, pri katerem hkrati potekata ujemanje prejetih nakupnih in prodajnih ponudb ter dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti med trgovanjskimi območji za različna trgovanjska območja na trgu znotraj dneva.

Euphemia algoritem.....enotni algoritem za določitev marginalnih cen in neto pozicij v evropskih trgovanjskih območjih.

Faza .....faza v posameznem načinu trgovanja.

Faza izračuna cene .....faza v avkcijski seji za dan vnaprej ali avkcijski seji znotraj dneva, ko se izvede usklajevanje in se določi marginalna cena.

Faza mirovanja .....faza v avkcijski seji za dan vnaprej ali avkcijski seji znotraj dneva, ko lahko nadzor trgovanja spremlja in preizkuša rezultate avkcije ter upravlja ponudbe, vnesene v fazo trgovanja.

Faza neaktivnosti ..... faza v avkcijski seji za dan vnaprej, avkcijski seji znotraj dneva, seji sprotnega trgovanja znotraj dneva ali seji OTC kliringa, ko lahko borzni udeleženci dostopajo in/ali prenesajo rezultate svojega trgovanja.

Faza poziva .....faza v avkcijski seji za dan vnaprej ali avkcijski seji znotraj dneva, ko lahko borzni udeleženci vnašajo in upravljajo svoje ponudbe.

Faza trgovanja.....faza v seji sprotnega trgovanja znotraj dneva ali seji OTC kliringa.

Faza trgovanja za izravnava sistema.....faza v seji sprotnega trgovanja znotraj dneva, v kateri je mogoče skleniti samo posle za izravnava sistema.

Fizična dobava produkta....začetek fizičnega izpolnjevanja sklenjenih poslov.

Kliring .....sklop postopkov, ki vključuje registracijo, izstavljanje računa in njihovo finančno poravnava, ter zavarovanje sklenjenih poslov s premoženjem.

Klirinški član.....borzni udeleženec.

Knjiga ponudb.....knjiga, ki vsebuje vse ponudbe, vnesene v trgovalno aplikacijo, vključno z njihovim stanjem v kateremkoli trenutku, in sicer vsaj toliko časa, dokler nepreklicno sklenjeni posli posameznika niso registrirani v kliringu.

Knjiga ponudb enotnega spajanja trgov znotraj dneva.. vrsta odprte knjige ponudb, ki vsebuje vse ponudbe spajanja znotraj dneva.

Lokalna knjiga ponudb .....vrsta odprte knjige ponudb, ki vsebuje vse lokalne ponudbe.

Lokalna ponudba .....vrsta ponudbe, ki je del trga.

Marginalna cena .....cena, pri kateri so v posamezni seji avkcijskega trgovanja za dan vnaprej ali avkcijskega trgovanja znotraj dneva sklenjeni vsi posli, in predstavlja ceno, pri kateri je povpraševanje enako ponudbi.

Nadzor trgovanja .....borzni organ, odgovoren za nadzorovanje in spremljanje trgovalnih poslov ter pravic v trgovalni aplikaciji.

Nepreklicno sklenjen posel posel, ki ga ni več mogoče razveljaviti.

Nestandardizirana ponudba .....nakupna ali prodajna ponudba, ki jo definira borzni trgovec in je sestavljena iz najmanj dveh produktov za isti dan dobave ali dan storitve.

Obdobje trgovanja .....časovni interval za posamezne produkte z isti dnem dobave in istim načinom trgovanja od trenutka, ko se trg odpre, do trenutka, ko se zapre.

- Odprta knjiga ponudb.....vrsta razkritja knjige ponudb, pri kateri lahko borzni trgovci poleg svojih ponudb v trgovalni aplikaciji vidijo tudi sto najboljših ponudb v knjigi ponudb za vsak produkt na trgu, s katerim se trguje.
- OTC kliring.....način trgovanja, pri katerem se dva posamezna tržna udeleženca medsebojno dogovorita za posel, ki sta ga sklenila zunaj borze (OTC), da bi ta lahko postal predmet kliringa s strani družbe BSP.
- Pobudnik za sklenitev posla.....tržni udeleženec, ki vnese ponudbo v OTC kliring.
- Ponovitvena avkcija .....postopek, ki se uporablja v primeru, ko so tekom avkcijskega trgovanja za dan vnaprej dosežene ali presežene mejne cenovne vrednosti.
- Ponudba .....prodajna ponudba, nakupna ponudba ali nestandardizirana ponudba, ki je vnesena v trgovalno aplikacijo BSP.
- Ponudba v okviru enotnega spajanja trgov znotraj dneva.. vrsta ponudba, ki je del enotnega spajanja trgov znotraj dneva.
- Ponudba za izravnavo sistema .....ponudba, ki jo predloži sistemski operater prenosnega omrežja, da zagotovi izravnavo omrežja.
- Poravnalni dan.....dan, ko se izvaja poravnava na posameznih trgih v skladu z zadevnimi Definicijami trga; poravnalna dneva za finančno in fizično poravnavo na posameznem trgu se lahko razlikujeta, poleg tega imajo lahko nekateri trgi več poravnalnih dni za finančno in/ali fizično poravnavo produkta.
- Pravila .....celoten sklop pravil, ki veljajo pri trgovanju in kliringu na trgih, vključno s Splošnimi pravili, Prilogami, Predpisi, Definicijami, Sklepi, Načeli in Pogodbami.
- Pravila kliringa .....dokument, v katerem so navedeni pogoji in navodila, ki urejajo kliring nepreklicno sklenjenih poslov na trgih in upravljanje tveganj v skladu s Splošnimi pravili.

PRAVILA TRGOVANJA

Različica 2.5

- Prejemnik pobude za sklenitev posla .....tržni udeleženec, ki je izbran kot nasprotna stranka v ponudbi, vneseni v OTC kliring.
- Pridruženi član .....borzni udeleženec, čigar sodelovanje na borzi je odvisno od sodelovanja na borzi s strani borznega člana, kateremu je pridružen.
- Produkt .....standardiziran produkt, s katerim se trguje na borzi na podlagi pogodbenih specifikacij, določenih v Pravilih.
- Račun postavk .....trgovalni (nedenarni) račun, na katerem se vodijo vse nakupne in prodajne ponudbe ter posli borznega udeleženca in morebitni nepreklicno sklenjeni posli klirinškega člana.
- Seja OTC kliringa.....obdobje trgovanja v OTC kliringu.
- Seja sprotnega trgovanja znotraj dneva .....obdobje trgovanja pri sprotnem trgovanju znotraj dneva.
- Sklenjen posel .....posel, ki so ga borzni udeleženci sklenili na trgu, ali posel, ki je bil sklenjen med tržnimi udeleženci zunaj borze in predložen za kliring družbi BSP.
- Skupina borznih udeležencev. ....borzni član in vsi pridruženi člani, ki mu pripadajo.
- Sodelovanje na borzi .....pravica do sodelovanja v trgovanju in/ali kliringu družbe BSP.
- Sprotno trgovanje znotraj dneva .....način trgovanja, pri katerem prihaja v fazi trgovanja do usklajevanja, kadar koli nastopijo ustrezni pogoji zanj.
- Trg .....trg, ki ga upravlja družba BSP.
- Trg enotnega spajanja znotraj dneva .....trg znotraj dneva, ki ga upravljajo sistemski operaterji trga z električno energijo in imenovani operaterji trga z električno energijo.
- Trgovalna aplikacija .....trgovalna aplikacija, ki jo družba BSP uporablja za svoje storitve trgovanja.

- Trgovalna aplikacija znotraj dneva .....trgovalna aplikacija, na kateri poteka ujemanje prejetih nakupnih in prodajnih ponudb, vključno z BSP ponudbami znotraj dneva, ter dodeljevanje čezmejnih prenosnih zmogljivosti med trgovalnimi območji za različna trgovalna območja na trgu znotraj dneva.
- Trgovalni dan .....dan, ko je na posameznih trgih mogoče izvajati trgovanje.
- Trgovalni koledar .....priloga, v kateri so navedeni trgovalni dnevi za posamezne trge.
- Trgovalni limit.....limit, določen z denarnim zneskom, ki ga v skladu s Pravili določi družba BSP in znotraj katerega lahko borzni član vnaša nakupne ponudbe v trgovalno aplikacijo na trgovalni dan.
- Trgovanje.....celoten sklop dejanj, ki jih izvajajo borzni trgovci, npr. dejanje vnosa ali umika ponudb v trgovalni aplikaciji.
- Tržni udeleženec .....borzni udeleženec, ki je bil sprejet na posamezni trg.
- Vodstvo.....uprava in nadzorni svet družbe BSP, ki delujeta samostojno v okviru pristojnosti, ki jih določajo družbena pogodba družbe BSP.
- Vzdrževalec trga .....tržni udeleženec, ki ima z družbo BSP sklenjeno veljavno Pogodbo o dodelitvi vloge vzdrževalca trga.
- Zaprta knjiga ponudb .....vrsta razkritja knjige ponudb, pri kateri lahko borzni trgovci v trgovalni aplikaciji vidijo samo svoje ponudbe iz knjige ponudb.

PRAVILA TRGOVANJA
Različica 2.5

Stran je namenoma prazna.

2 Splošne določbe

- (1) Pravila trgovanja določajo splošne postopke za trgovanje na trgih.
- (2) Družba BSP zagotavlja trgovalno aplikacijo, ki omogoča trgovanje na trgih, določenih z Definicijo trga.
- (3) Trgovanje v trgovalni aplikaciji je omogočeno za borzne trgovce, ki jih borzni udeleženci pooblastijo, da v njihovem imenu izvajajo borzne posle na posameznih trgih, družba BSP pa jih sprejme kot take.

2.1 Produkti

- (1) Produkti so opredeljeni v Definiciji produktov. Opredelitev produkta, s katerim se lahko trguje na kateremkoli trgu, mora določati najmanj:
  - ime produkta,
  - čas dobave,
  - najmanjšo in največjo količino,
  - vpliv prehoda ure,
  - cenovni interval,
  - količinski interval,
  - najnižjo in najvišjo ceno.
- (2) Produkti, s katerimi se lahko trguje na posameznem trgu, so ob upoštevanju Definicije produktov določeni v Definiciji trga.

2.2 Posli

- (1) Valuta, v kateri se sklepajo posli, je evro (EUR).
- (2) Cena, ki je za posle določena pri sprotne trgovanju znotraj dneva, avkcijskem trgovanju znotraj dneva in OTC kliringu, se zaokroži na 1 cent (0,01 EUR).
- (3) Cena, ki je za posle določena pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej, se zaokroži na 0,001 cent (0,00001 EUR).
- (4) Trgovalna količina pri poslih se zaokroži na 0,1 MWh ali navzdol na 0,001 MWh, odvisno od posebnosti trga.

- (5) Ponudbe je mogoče izvesti z nasprotnimi ujemajočimi se ponudbami.

2.3 **Ponudbe**

- (1) Ponudba je sestavljena iz parametrov, ki jih mora vnesti borzni trgovec, in parametrov, ki jih dodatno dodeli trgovalna aplikacija.
- (2) Ponudba, ki je odvisna od načina trgovanja, je veljavna, če je sestavljena iz vseh parametrov v skladu z določbami točke 3.1 [Ponudbe pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in znotraj dneva], točke 4.1 [Ponudbe pri sprotnem trgovanju znotraj dneva] ali točke 5.1 [Ponudbe pri OTC kliringu]. Trgovalna aplikacija zavrne neveljavno ponudbo.
- (3) Ponudbe je mogoče vnašati v trgovalno aplikacijo samo kot ponudbe z vneseno ceno, in sicer kot cenovno omejitev pri sprotnem trgovanju znotraj dneva, avkcijskem trgovanju za dan vnaprej, avkcijskem trgovanju znotraj dneva ali kot dogovorjeno ceno pri OTC kliringu.
- (4) Pri sprotnem trgovanju znotraj dneva in OTC kliringu je cena, določena v ponudbah, zaokrožena na 1 cent (0,01 EUR), trgovalna količina pa na 1 MWh. Pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in avkcijskem trgovanju znotraj dneva je cena, določena v ponudbah, zaokrožena na 1 cent (0,01 EUR), trgovalna količina pa na 1 MWh. Če tržni udeleženec pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej ali avkcijskem trgovanju znotraj dneva ne predloži ponudbe s količino, zaokroženo na celo število, nadzor trgovanja zaokroži trgovalno količino navzdol na najbližje celo število.
- (5) Borzni udeleženec lahko umakne, spremeni ali deaktivira vneseno ponudbo samo do trenutka, ko se konča faza trgovanja pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej ali avkcijskem trgovanju znotraj dneva, ko je sklenjen posel pri sprotnem trgovanju znotraj dneva ali ko prejemnik pobude za sklenitev posla sprejme ponudbo pri OTC kliringu.
- (6) Ponudbe se beležijo v odprto knjigo ponudb pri sprotnem trgovanju znotraj dneva oziroma v zaprto knjigo ponudb pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej, avkcijskem trgovanju znotraj dneva in OTC kliringu.

2.3.1 **Upravljanje ponudb**

- (1) Velja, da je ponudba vnesena v trenutku, ki ustreza časovni znački, ki jo dodeli trgovalna aplikacija.

- (2) Velja, da je ponudba umaknjena v trenutku, ki ustreza časovni znački, ki jo dodeli trgovalna aplikacija za spremembo stanja v izbrisano. Ponudba je odstranjena iz knjige ponudb in ni več na voljo za usklajevanje.
- (3) Velja, da je ponudba sprejeta v trenutku, ki ustreza časovni znački sklenitve posla na podlagi ustrezne ponudbe, s čimer se stanje samodejno spremeni v sprejeto. Če pri sprotnem trgovanju znotraj dneva del celotne količine v sprejeti ponudbi ostane nesprejet, ostane preostala količina v sistemu kot izvirna ponudba s spremenjeno količino.
- (4) Velja, da je ponudba spremenjena v trenutku, ki ustreza časovni znački spremenjene ponudbe, ki jo dodeli trgovalna aplikacija. Pri sprotnem trgovanju znotraj dneva vse spremembe parametrov ponudbe, z izjemo besedila ponudbe in/ali zmanjšanja trgovalne količine, povzročijo izbris/umik izvirne ponudbe in predložitev/vnos nove ponudbe v trgovalno aplikacijo, ki ji je dodeljena nova časovna značka.
- (5) Pri sprotnem trgovanju znotraj dneva velja, da je ponudba neaktivna v trenutku, ki ustreza časovni znački njenega deaktiviranja s spremembo stanja v mirovanje. Neaktivna ponudba ni več na voljo za usklajevanje z drugimi ponodbami. Če se deaktivirana ponudba znova aktivira, ji je dodeljena nova časovna značka. Če se deaktivirana ponudba spremeni, samodejno postane aktivna ponudba, ki ji je dodeljena nova časovna značka.

2.4 Tehnične težave borznega udeleženca

- (1) Borzni udeleženec mora imeti na razpolago ustrezno tehnično infrastrukturo, ki zagotavlja pravilno trgovanje. Borzni udeleženec mora skrbeti za tehnično infrastrukturo, s čimer zagotovi njeno neprekinjeno pripravljenost za delovanje. V primeru, da ima borzni udeleženec tehnične težave, ki ga na kakršenkoli način ovirajo ali mu preprečujejo trgovanje, mora o tem nemudoma obvestiti nadzor trgovanja.
- (2) Če borzni trgovec naleti na tehnične težave, lahko nadzor trgovanja pooblasti, da:
  - s trga odstrani vse aktivne ponudbe tržnega udeleženca;
  - vnese ponudbe v njegovem imenu, in sicer v skladu s ponodbami, ki so nadzoru trgovanja posredovane v ustrezni obliki in dovolj zgodaj bodisi pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej, avkcijskem trgovanju znotraj dneva ali pri sprotnem trgovanju znotraj dneva.
- (3) Po prejemu pooblastila v skladu z določbo (2) odstavka te točke nadzor trgovanja poskusi izpolniti zahteve borznega trgovca. Nadzor trgovanja na primeren način

obvesti borznega trgovca o ponudbah, ki so bile uspešno odstranjene ali vnesene v njegovem imenu.

- (4) Nadzor trgovanja si mora po svojih najboljših močeh prizadevati, da izpolni zahteve borznega trgovca, ki se sooča s tehničnimi težavami, vendar ne prevzema odgovornosti za kakršnokoli škodo, do katere lahko pride, če v danem času ali okoliščinah ne uspe izpolniti zahtev.
- (5) Borzni trgovec lahko v primeru tehničnih težav prosi nadzor trgovanja, da mu pošlje poročila o trgovanju.
- (6) Družba BSP je upravičena do povrnitve stroškov, ki so ji nastale zaradi tehničnih težav na strani tržnega udeleženca.

Stran je namenoma prazna.

3 Avkcijsko trgovanje za dan vnaprej in znotraj dneva

- (1) Avkcijsko trgovanje za dan vnaprej in avkcijsko trgovanje znotraj dneva se izvajata prek trgovalne aplikacije.
- (2) Začetek in konec posameznih faz pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in avkcijskem trgovanju znotraj dneva na trgih za vsak trg posebej določi družba BSP v Definiciji trga.
- (3) Avkcijska seja za dan vnaprej in avkcijska seja znotraj dneva sta sestavljeni iz štirih zaporednih faz, ki imajo naslednje značilnosti:
  - 1) Faza poziva: v tej fazi je ponudbe je mogoče vnašati, spreminjati ali brisati iz trgovalne aplikacije. To je edina faza avkcije, med katero lahko borzni trgovci predložijo ponudbe. Ponudbe za posamezno fazo trgovanja je mogoče vnesti v trgovalno aplikacijo največ osem dni pred izvedbo avkcije.
  - 2) Faza mirovanja: fazi poziva sledi faza mirovanja, med katero lahko nadzor trgovanja (i.) pregleda ponudbe in (ii.) preveri, ali posamezni borzni udeleženci upoštevajo trgovalne limite, in v primeru, da je trgovalni limit presežen, odstrani vse ponudbe tega borznega udeleženca, za katere meni, da je to potrebno, in (iii.) preizkusi izvršljivost avkcije ter v primeru, da ta ni izvršljiva, odstrani vse ponudbe, za katere meni, da je to potrebno. V primeru, da so ponudbe odstranjene, nadzor trgovanja o tem na primeren način obvesti zadevnega borznega udeleženca.
  - 3) Faza izračuna cene: fazi mirovanja sledi faza izračuna cene, med katero nadzor trgovanja izvede avkcijo. Izračunana je marginalna cena, posli pa se sklenejo.
  - 4) Faza neaktivnosti: ko je faza izračuna cene končana, je avkcija v fazi neaktivnosti. V tej fazi se avkcija zaključi. Udeleženci avkcije lahko prenesejo svoje rezultate.
- (4) V primeru motenj v trgovalni aplikaciji ali drugih postopkih, povezanih s trgovalno aplikacijo, ki jo uporablja družba BSP, lahko nadzor trgovanja podaljša posamezne faze avkcijskega trgovanja za dan vnaprej ali avkcijskega trgovanja znotraj dneva, in sicer na posameznem trgu ali na vseh trgih, ter določi časovni okvir podaljšanja. Po podaljšanju se trgovanje lahko nadaljuje. Če tudi po podaljšanju trgovanja ni mogoče zagotoviti normalnega delovanja trgovalne aplikacije, se za trgovanje tistega dne uporabi postopek povrnitve. Družba BSP mora vse borzne udeležence nemudoma na primeren način obvestiti o podaljšanju trgovanja, njegovem predvidenem trajanju in nadaljnjih postopkih.

- (5) V primeru sprožitve ponovitvene avkcije lahko nadzor trgovanja določi novo časovnico faz v avkcijski seji za dan vnaprej. Tekom nove faze poziva morajo borzni trgovci vnesti, spremeniti ali izbrisati ponudbe skladno z navodili nadzora trgovanja. Mejne cenovne vrednosti za ponovitveno avkcijo so določene v Definiciji produktov.
- (6) Postopek povrnitve za posamezni trg je določen v Definiciji trga.

3.1 Ponudbe pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej in znotraj dneva

- (1) Ponudbe, ki so vnesene pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej ali avkcijskem trgovanju znotraj dneva, se zabeležijo v zaprto knjigo ponudb.
- (2) Borzni udeleženci lahko predložijo urne prodajne ponudbe in urne nakupne ponudbe samo znotraj veljavnega cenovnega obsega in količinskih omejitev. Družba BSP določi najvišjo in najnižjo ceno kot tudi največjo in najmanjšo količino ponudb v Definiciji produktov, vendar si pridržuje pravico do povečanja ali zmanjšanja cenovnega obsega, če meni, da je to v izjemnih cenovnih razmerah potrebno.
- (3) Ponudbe v avkcijski seji za dan vnaprej ali avkcijski seji znotraj dneva morajo biti predložene za posamezno domeno za fizično poravnavo.
- (4) Račun postavk pri avkcijskem trgovanju za dan vnaprej ali avkcijskem trgovanju znotraj dneva je nastavljen na lasten račun.
- (5) Ponudba je veljavna, če je sestavljena iz parametrov, ki jih dodeli trgovalna aplikacija, in sicer identifikatorja ponudbe, časa vnosa ponudbe, identifikatorja skupine borznih udeležencev ter najmanj naslednjih parametrov, ki jih vnese borzni trgovec:
  - datum dobave,
  - produkt,
  - pari cena-količina,
  - ali gre za nakupno ali prodajno ponudbo,
  - identifikator domene za fizično poravnavo, za katero je vnesena ponudba.
- (6) Ponudbo je mogoče vnesti, izbrisati ali dopolniti, dokler je avkcijska seja za dan vnaprej ali avkcijska seja znotraj dneva v fazi poziva.
- (7) Ponudbo je mogoče dopolniti s spremembo cenovnih korakov v ponudbi in/ali s spremembo količine. Tržni udeleženec lahko doda, spremeni, odstrani in razvrsti cenovne korake.

- (8) Nestandardizirano ponudbo je mogoče vnesti samo za avkcijsko trgovanje za dan vnaprej, ko se ne uporablja postopek povrnitve.

3.2 Izračun cene (algoritmi)

- (1) Trgovalna aplikacija naredi izračune na podlagi obstoječih ponudb, ki jih predložijo borzni trgovci in so pridobljene iz zaprte knjige ponudb, ter izračuna avkcijsko ceno (marginalno ceno) in avkcijsko količino za vsako od 24 ur (za dneve, na katere je prišlo do prehoda ure, se uporabi 23 oziroma 25 ur) določenega dneva dobave in domene za fizično poravnavo.
- (2) V primeru, da se postopek povrnitve pri avkcijskem trgovanju ne uporablja, marginalno ceno določi Euphemia algoritem.
- (3) V primeru, da se postopek povrnitve pri avkcijskem trgovanju uporablja, nadzor trgovanja izbriše vse nestandardizirane ponudbe in ponudbe z negativno ceno. Algoritem izračuna marginalno ceno v naslednjih korakih:
- 1) Algoritem sešteje vse urne ponudbe v ustrezni domeni za fizično poravnavo, da dobi krivuljo nakupov in krivuljo prodaje.
  - 2) Krivulja nakupov in krivulja prodaje je določena v skladu s cenovno/časovno prioriteto.
  - 3) Krivulja prodaje je določena v skladu s principom prodajnih ponudb od najnižje do najvišje cene.
  - 4) Krivulja nakupov je določena v skladu s principom nakupnih ponudb od najvišje do najnižje cene.
  - 5) Algoritem določi presečišče krivulje nakupov in krivulje prodaje. Slednje določa točno marginalno ceno in avkcijsko količino za domeno za fizično poravnavo. Če za določeno uro ni urnih ponudb, sta tako cena kot tudi količina določeni kot nič.
  - 6) Če je na navpični črti več presečišč, je tržna cena najmanjša cena med najmanjšo in največjo cenovno vrednostjo na navpični črti.
  - 7) Če je na vodoravni črti več presečišč, je tržna količina najvišja količina med najmanjšo in največjo količinsko vrednostjo na vodoravni črti.
  - 8) Algoritem zaokroži točno marginalno ceno in avkcijsko količino, da dobi zaokroženo marginalno ceno in zaokroženo avkcijsko količino za domeno za fizično poravnavo. Zaokrožanje marginalne cene in količine se izvaja neodvisno eno od drugega.

- 9) Avkcijski algoritem upošteva zaokrožanje avkcijskih rezultatov in porazdeli preostale količine med sprejete ponudbe.
- 10) Izvede se izračun končnih rezultatov avkcije, kar pomeni, da sta izračunani zaokrožena marginalna cena za vse ure in sprejeta količina za vsako vneseno ponudbo.

3.3 Trgovalni limiti

- (1) Trgovalni limit mora biti dodeljen vsakemu klirinškemu članu v skladu z določbami Pravil.
- (2) Klirinški član lahko kupuje energijo samo do vrednosti, ki je določena v trgovalnem limitu.

PRAVILA TRGOVANJA
Različica 2.5

Stran je namenoma prazna.

4 *Sprotno trgovanje znotraj dneva*

- (1) Ponudbe, vnesene pri sprotnem trgovanju znotraj dneva, se zabeležijo v lokalno knjigo ponudb ter v knjigo ponudb enotnega spajanja trgov znotraj dneva.
- (2) Produkti, s katerimi se trguje na posameznih trgih pri sprotnem trgovanju znotraj dneva, so definirani v Definiciji trga in v Definiciji produktov.
- (3) Cene med sprotnim trgovanjem znotraj dneva so določene z usklajevanjem ponudb pri najboljših možnih cenovnih omejitvah pri nakupu in prodaji, navedenih v knjigi ponudb. V primeru, da so cene nakupnih ponudb identične cenam prodajnih ponudb ali višje, usklajevanje ponudb istega produkta poteka v vrstnem redu, v katerem so bile vnesene v trgovalno aplikacijo (prioriteta cena-čas) in z upoštevanjem omejitev posameznih ponudb.
- (4) Do ujemanje med ponodbami znotraj dneva z lokalnimi ponodbami ali ponodbami za izravnavo sistema ne more priti.
- (5) V primeru, da so cene nakupnih ponudb znotraj dneva enake ali višje od cen prodajnih ponudb znotraj dneva in pride do povečanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti, se sproži avkcija sprotnega trgovanja znotraj dneva, kjer se ponudbe znotraj dneva za enak produkt ujamejo s ceno, ki odraža povprečje cen nakupnih in prodajnih ponudb znotraj dneva.
- (6) Seja sprotnega trgovanja znotraj dneva je sestavljena iz treh zaporednih faz, ki imajo naslednje značilnosti:
  - 1) Faza trgovanja: med to fazo je mogoče vnašanje, umikanje, spreminjanje in deaktiviranje ponudb v trgovalni aplikaciji. Za ponudbe, ki jih je mogoče izvesti eno z drugo, se izvede usklajevanje, kar vodi k sklenitvi poslov.
  - 2) Faza trgovanja za izravnavo sistema: v tej fazi je mogoče vnašanje, umikanje, spreminjanje in deaktiviranje vseh lokalnih ponudb in ponudb za izravnavo sistema v trgovalni aplikaciji. Lokalne ponudbe je mogoče izvršiti samo s ponudbo za izravnavo sistema, kar vodi v sklenitev poslov.
  - 3) Faza neaktivnosti: na začetku te faze postanejo neaktivne vse ponudbe, ki so vnesene med fazo trgovanja. Tržni udeleženci ne smejo vnašati ponudb, pač pa lahko samo preverjajo in prenesejo svoje sklenjene posle.
- (7) Postopek povrnitve za posamezni trg je določen v Definiciji trga.

4.1 Ponudbe pri sprotnem trgovanju znotraj dneva

- (1) Ponudba je veljavna, če je sestavljena najmanj iz naslednjih parametrov:
- 1) Parametri, ki jih dodeli trgovalna aplikacija: identifikator ponudbe, čas vnosa ponudbe, identifikator skupine borznih udeležencev, datum dobave, identifikator domene za fizično poravnavo, za katero borzni udeleženelec vnaša ponudbe.
  - 2) Parametri, ki jih dodeli borzni trgovec:
    - produkt,
    - količina (pozitivna vrednost),
    - cenovna omejitev,
    - ali gre za nakupno ali prodajno ponudbo,
    - račun postavk,
    - nastavitve posebnih parametrov,
    - nastavitve veljavnosti,
    - nastavitve skrite količine,
    - vrsta.
- (2) Ponudbe imajo lahko eno od naslednjih nastavitvev posebnih parametrov:
- Nemudoma ali preklic (IOC) je nastavev, ki zahteva, da je celotna standardizirana ponudba ali njen del izveden takoj po predložitvi. Katerikoli del količine v standardizirani ponudbi, ki ni izveden takoj, je samodejno preklican. Delne sklenitve so dovoljene.
  - Izvedi ali uniči (FOK) je nastavev, ki pomeni, da mora biti standardizirana ponudba izvedena takoj in v celoti, če pa to ni mogoče, pa mora biti v celoti preklicana.
- (3) Vse ali nič (AON) je nastavev, ki velja samo za nestandardizirane ponudbe. Katerikoli del količine v knjigi ponudb ostane, dokler ni nestandardizirana ponudba izvedena ali preklicana.
- (4) Ponudbe imajo eno od naslednjih nastavitvev veljavnosti:
- Velja za sejo (GFS) je nastavev, ki pomeni, da je ponudba preklicana ob fizični dobavi ali izvedbi produkta.
  - Velja do datuma (GTD) je nastavev, ki pomeni, da je ponudba preklicana ob fizični dobavi izdelka, kot jo določi borzni trgovec, ali ob izvedbi.

- (5) Ponudbe imajo lahko naslednjo nastavitev skrite količine:
- "Ledena gora" (ICB) je nastavitev, ki pomeni, da je količina ponudb razdeljena v več količin, ki so zaporedoma vnesene v knjigo ponudb. Borzni trgovec določi skupno količino in začetno količino. Prva ponudba je povezana z začetno količino. Skrita količina se izvede prek niza ponudb. Vsaka ponudba je povezana z isto količino kot začetna količina in obstaja toliko ponudb, kot je potrebno, da se pokrije skrita količina. Vsaka nadaljnja ponudba je v smislu prioritete v knjigi ponudb obravnavana kot nova ponudba. V primeru sodega lota je količina zadnje ponudbe manjša od začetne količine.
  - Nastavitve "ledena gora" ni mogoče vnesti za nestandardizirane ponudbe.
- (6) Ponudbe so lahko naslednjih vrst:
- Ponudba za izravnavo sistema (BAL) je ponudba, ki jo lahko predloži samo sistemski operater prenosnega trga za namene izravnave sistema. Ponudbe za izravnavo sistema je mogoče izvesti s ponodbami med fazo trgovanja in fazo trgovanja za izravnavo sistema.
- (7) Pri sprotnem trgovanju znotraj dneva je ponudbe mogoče vnašati v trgovalno aplikacijo v časovnem okviru, določenem v Definiciji trga.

4.2 Vrste računov

- (1) Na splošno so v trgovalni aplikaciji na voljo tri vrste računov postavk, kot sledi:
- a) lasten račun za ponudbe v svojem imenu in za svoj račun;
  - b) posredni račun za ponudbe v svojem imenu in za račun stranke;
  - c) račun vzdrževalca trga za ponudbe v svojem imenu in za svoj račun za registracijo izvajanja dejavnosti vzdrževanja trga.

4.3 Trgovalni limiti

- (1) Trgovalni limit mora biti dodeljen vsakemu klirinškemu članu v skladu z določbami Pravil.
- (2) Klirinški član lahko kupuje energijo samo do vrednosti, ki je določena v trgovalnem limitu.

Stran je namenoma prazna.

5 OTC kliring

- (1) Ponudbe, vnesene v OTC kliring, se zabeležijo v zaprto knjigo ponudb. Produkti, s katerimi se na posameznih trgih trguje pri OTC kliringu, so definirani v Definiciji trga.
- (2) Med OTC kliringom so posli predloženi v kliring družbi BSP v skladu z dogovorom med pobudnikom za sklenitev posla in prejemnikom pobude za sklenitev posla.
- (3) Seja OTC kliringa je sestavljena iz dveh zaporednih faz, ki imata naslednje značilnosti:
  - 1) Faza trgovanja: med to fazo lahko pobudnik za sklenitev posla v trgovalni aplikaciji vnaša, umika in spreminja ponudbe, prejemnik pobude za sklenitev posla pa lahko sprejme ali zavrne ponudbo, ki jo je vnesel pobudnik za sklenitev posla. Sprejete ponudbe vodijo v predložitev poslov za kliring družbi BSP.
  - 2) Faza neaktivnosti: na začetku te faze postanejo neaktivne vse ponudbe, ki so vnesene med fazo trgovanja. Tržni udeleženci ne smejo vnašati ponudb, pač pa lahko samo preverjajo in prenašajo svoje posle, predložene za kliring družbi BSP.
- (4) Med fazo trgovanja za izravnavo sistema ni dovoljeno vnašanje, umikanje in spreminjanje ponudb v trgovalni aplikaciji.

5.1 Ponudbe pri OTC kliringu

- (1) Ponudba je veljavna, če je sestavljena najmanj iz naslednjih parametrov:
  - 1) Parametri, ki jih dodeli trgovalna aplikacija: identifikator ponudbe, čas vnosa ponudbe, identifikator skupine borznih udeležencev, datum dobave, identifikator domene za fizično poravnavo, za katero borzni udeleženec vnaša ponudbo,
  - 2) Parametri, ki jih dodeli borzni trgovec:
    - produkt,
    - količina (pozitivna vrednost),
    - dogovorjena cena,
    - ali gre za nakupno ali prodajno ponudbo,
    - račun postavk,
    - tržni udeleženec, s katerim je bil sklenjen posel.
- (2) Pri OTC kliringu je ponudbe mogoče vnašati v trgovalno aplikacijo v časovnem okviru, določenem v Definiciji trga.

5.2 Vrste računov

- (1) Na splošno so v trgovalni aplikaciji na voljo tri vrste računov postavk, kot sledi:
  - a) lasten račun za ponudbe v svojem imenu in za svoj račun;
  - b) posredni račun za ponudbe v svojem imenu in za račun stranke;
  - c) račun vzdrževalca trga za ponudbe v svojem imenu in za svoj račun za registracijo izvajanja dejavnosti vzdrževanja trga.

5.3 Trgovalni limiti

- (1) Trgovalni limit mora biti dodeljen vsakemu klirinškemu članu v skladu z določbami Pravil.
- (2) Klirinški član lahko kupuje energijo samo do vrednosti, ki je določena v trgovalnem limitu.